



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim**

**Innozenz <III., Papst>**

**Parisiis, 1682**

Cisterciensi, Morimvndensi, & de Christa Abbatibus.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-20006**

rum jura etiam sint diversa, in hujusmodi certum non potuimus dare responsum, quoniam juxta canonicas sanctiones in rebus ambiguis non est absolutum iudicium proferendum. Volentes autem, quantum cum Deo possumus, iustas postulationes præfati Principis sine difficultate qualibet exaudire, inquisitionem eorum quæ præmissimus sub certa forma examini vestro duximus committendam, quid juris sit in singulis articulis supponentes. Quocirca discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus vocatis ad præsentiam vestram quos videritis evocandos, sollicitè inquiraturum puella septennium non attigerit quando subarrata extitit à nepote, vel patruo desponsata. In utroque namque istorum casuum, quia tam subarratio quàm desponsatio de jure non tenuit, quæ non potest septennium prævenire, quod factum est à patruo primò vel postea non obstante, nisi aliud quid impediat, puella eadem legitime contrahere poterit cum nepote. Si verò tam subarrationis quàm desponsationis tempore septennis extitit, vel majoris ætatis, cum ex tunc incipiant placere sponsalia, si præcessit desponsatio patruo, non potuit contrahere cum nepote: quoniam secundum traditiones & observantias regulares nullus potest sponsam consanguinei sui accipere in uxorem, & hi duo casus non ad imparia judicantur. Si autem subarratio facta cum nepote præcessit, quod secutum fuit postea non tenente, cum per secundum factum non potuerit primum dissolvi, quod quantum ad sponsalia sortitum fuerit firmitatem, volentibus personis principalibus, matrimonium inter eas poterit consummari. Si verò nepos eam ante septennium subarravit, & patruus in septennio vel post septennium desponsavit eandem, nepos eam propter rationem præmissam ducere non poterit in uxorem, si, vice versa eam sibi legitime poterit copulare. Pro iis quæ præmissimus memoriam commendatis, cum de facto vobis constiterit, de jure non poteritis dubitare. Vos ergo appellatione remota secundum præmissas distinctiones injunctam vobis curetis negotium diffinire. Quòd si omnes &c. tu, frater Episcopo, cum eorum altero. Dat. Lat. VIII. Kal. Decembris.

ABBATI ET CONVENTUI  
sanctæ Mariae de Prato de Leicestre.

Quanto populus Iudaicæ cæcitatibus superficiem divinarum scripturarum attendens, & negligens puritatem medullæ, quæ doctrinæ spiritualis in se continet intellectum, damnabilius in sua contumacia perduravit, & se ipsos adhuc involvi permittunt in baratro tenebrarum, tanto his qui tenent, & amplectuntur fidei veritatem, & desiderant propagationem nominis Christiani, amplius est in Domino congaudendum, si qui gratia sancti Spiritus illustrati, abrenuntiato errore Iudaico, à tenebris se convertunt ad lucem, & fidem recipiunt Christianam, & attentam est sollicitudine providendum ne inter alios Christi fideles inedia deprimantur, cum plerique horum pro indigentia necessariorum rerum, post receptum baptismum, in confusionem non modicam inducantur, ita ut plerunque, faciente illorum avaritia qui, cum ipsi abundant, Christum pauperem respicere dedignantur, retro cogantur abire. Hinc est quòd cum dilectus filius R. lator præsentium ad commotionem cujusdam nobilis viri, spreto & postpositis omnino divitiis quas habebat, Christum potius sequi volens quàm in luto divitiarum putrescere, baptismi receperit sacramentum, & nunc præfato nobili viro viam universæ carnis ingresso, qui sufficienter ei necessaria ministrabat, ita paupertate gravetur, ut non habeat unde vitæ sustentationem possit habere, per vos ipsius necessitati provideri volentes, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus atque præcipimus quatenus ob reverentiam illius per quem ipse lucem veritatis accepit, taliter ei necessaria ministretis, quòd in victu & vestitu convenienter sit ei provisum, scituri pro certo quòd graviter & molestè ferremus, nec possemus sub dissimulatione transire, si mandatum nostrum, quod opus continet in se pietatis, relinqueretis aliquatenus imperfectum. Datum Lat. Nonis Decembris.

Epist. 234.  
Vt pauperem quendam, ex Iudæo Christianum, alant.

CISTERCIENSIS, MORIMUNDENSIS,  
& de Criffa Abbatibus.

EA est in fovendis virtutibus & vitiis extirpandis à Prælatibus Ecclesiarum servanda discretio & circumspèctio adhibenda, ne vel internascentium densitate

Epist. 235.  
Vt cum Mertenfi Episcopo de heresi suspectos examinent.

*Vide supra  
epist. 141.*

spinarum enormiter frumenta lædantur, vel insuper seminorum zizaniorum evulsione triticum evellatur. In abscondendis etiam & curandis corporibus infirmorum sic oculi diligentia præcedere debet manus officium, & ferrum digitus prævenire, ne si cauterium adhibeatur incautè, non tam partes infirmas non sanet, quàm sanas infirmer. quod tanto diligentius in mentis languoribus est servandum, quanto animam novimus corpore digniorem, & spiritualia carnalibus præponenda. Hoc autem infra nos ipsos diligentius attendentes, cum olim venerabilis frater noster Metensis Episcopus per suas nobis litteras intimasset quòd tam in diocesi quàm in urbe Metensi laicorum & mulierum non modica multitudo Gallicæ cuidam translationi divinorum librorum intendens, secretis conventiculis etiam inter se invicem eructare præsumerent, aliorum aspernantes consortium, & in faciem redarguentibus Presbyteris resistentes, quorum simplicitatem fastidiunt, in suæ translationis peritia confidentes, non protinus ad vindictam nos res accendit incognita, sed universis tam in urbe quàm in Metensi diocesi constitutis sub eo tenore litteras curavimus apostolicæ sedis destinare qui vobis ex transcripti earum poterit inspectione patere. Eidem insuper Episcopo & Capitulo Meten. dedimus in mandatis ut inquirerent sollicitè veritatem quis fuerit auctor translationis illius, quæ intentio transferentis, quæ fides utentium, quæ causa docendi; si utentes ipsa, venerarentur apostolicam sedem, & catholicam Ecclesiam honorarent; ut super his & aliis quæ necessaria sunt ad indagandam plenius veritatem per eorum litteras sufficienter instructi, plenius intelligeremus & plenius quid super his statui oporteret. Nuper autem idem Episcopus per suas nobis litteras intimavit quòd quidam eorum, quos notabiles prioribus litteris denotarat, mandatis recusant apostolicis obedire; quibusdam eorum clanculò, quibusdam verò jam publicè obediendum esse dicentibus soli Deo; ab occultis etiam conventiculis non cessantes, officium prædicationis occultè, licèt à nullo mittantur, prohibiti etiam, sibi non metuunt usurpare; aspernantes sibi dissimiles, & translationi eidem usque adeo insistentes, ut se nec Episcopo nec Metropolitanò suo nec no-

bis ipsis asserant parituros, si eam decreverimus abolendam. Licèt autem tales in eo reprehendi meritò videantur quòd occulta conventicula celebrant, officium prædicationis usurpant, simplicitatem despiciunt sacerdotum, & eorum confortia qui dictam translationem non recipiunt aspernantur; ne quid tamen subito facere videamur, discretioni vestrà, de qua plenè confidimus, per apostolica scripta mandamus atque præcipimus quatenus ad civitatem Meten. pariter accedentes, cum eodem Episcopo convocetis coram vobis talia sapientes, & adhærentes translationi prædictæ, & si fieri poterit, quæ in eis reprehensibilia fuerint, auctoritate freti apostolica, sub lato appellationis obstaculo corrigatis. Quòd si correctionem vestram recipere fortè noluerint, inquiretis super capitulis illis quæ in litteris quas Episcopo miseramus expressa fuisse superius vobis expressimus & aliis etiam diligentius veritatem, & quòd inveneritis, per nuntium vestrum & litteras plenius intimitis; ut per vos certiores effecti, prout procedendum fuerit procedamus. Cum enim in hoc universalis Ecclesiæ vertatur negotium, & agatur causa fidei Christianæ, ad exequendum apostolicæ sedis mandatum cum summa diligentia & cautela vos studiosos & promptos esse volumus & mandamus. Ad hæc, M. Crispinum Presbyterum, & R. socium ejus, si super his quæ dictus Episcopus eis duxerit opponenda, inveneritis esse reos, ipsos appellatione remota canonicè puniatis. Alioquin eundem Episcopum ad remittendam pœnam, si quam eis forsitan inflixit, cum nihil contra eum vel Clerum in nostra proposuerint audientia, monitione præmissa, distractione qua convenit, remoto appellationis obstaculo, cogere non tardetis. Quòd si omnes &c. duo vestrum. Datum Laterani V. Idus Decembris.

*NEAPOLITANO ARCHIEPISCOPO,  
& C. sancti Laurentij in Lucina Presbytero Cardinali, apostolica sedis Legato.*

**N**ihil est penè quod magis debeat formidare Prælati quàm vitium negligentia: quia si, juxta testimonium Veritatis, de omni verbo otioso in die judicij redditurus est rationem, quanto magis de omni bono neglecto, cum eum etiam qui opus Dei agit negligenter,

*Epist. 236.  
Vt contra Be-  
neventanum  
Archiepisco-  
pum inquirant.*